

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції
тимчасово окупованих територій України, національних меншин і

міжнаціональних відносин

19 грудня 2023 року

Засідання веде голова Комітету Задорожний А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, всіх вітаю. У нас наразі 9 людей присутні, так би мовити, в ефірі. І тому оголошую засідання відкритим. У нас є кворум.

Перш ніж перейти до розгляду питань порядку денного, хочу вас поінформувати, що нашого колегу шановного народного депутата України Мустафу Джемільєва нагороджено найвищою відзнакою Республіки Польщі Орденом Білого Орла. Від імені усіх присутніх вітаю вас, шановний пане Мустафа, із заслуженою нагородою і запевняю, що для всіх нас честь працювати разом із вами.

ДЖЕМІЛЄВ М. Щиро дякую, пане голову. Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за те, що ви з нами.

Зараз переходимо до роботи. Сьогодні планується розглянути один законопроект... Неллі Іллівна, вітаю. З опрацювання якого комітет визначено головним, та два проекти закону, які нам доручено опрацювати і подати висновки до головних комітетів. Також у нас ще є два питання у розділі "Інше".

Порядок денний вам всім був надісланий. Якщо немає заперечень, переходимо до голосування щодо затвердження порядку денного сьогоднішнього засідання.

Задорожний – за.

Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам дуже.
Руслан Олександрович. Вітаю вас.

ГОРБЕНКО Р.О. За. Вітаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Пан Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемілев – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам дуже.
Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам дуже.
Козир Сергій Вячеславович.

КОЗИР С.В. Вітаю усіх. Козир – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Кузнецов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Ткаченко Максим Миколайович. Не бачу.

Чийгоз Ахтем Зейтуллаєвич.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже вам.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Доброго дня усім. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам дуже.

10 осіб – за. Тож рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Питання перше – проект Закону України про захист персональних даних (реєстраційний номер 8153 від 25 жовтня 23-го року), поданий народним депутатом України Стефанчуком Русланом Олексійовичем та іншими народними депутатами України.

Для представлення цього законопроекту запрошую до слова одного з його основних ініціаторів народного депутата Тарасенка Тараса Петровича. Прошу до слова.

ТАРАСЕНКО Т.П. Колеги, всіх вітаю! Дійсно, я дякую, що сьогодні ми поставили його на розгляд. І, дійсно, приємно повернутися в рідні пенати. Я вже за всіма вами от так за спілкуванням у комітеті трохи сумую.

І тому я прошу підтримати сьогодні даний законопроект для того, щоб ми його все-таки винесли в зал. Над ним працювали ми близько трьох років,

він уже один раз був у залі, проте після того він був доопрацьований. Зараз навіть у тому стані, в якому він є, ми його доопрацювали з усіма основними стейкхолдерами: це банківська спільнота, Мінцифри як основний у нас апологет саме забезпечення персональних даних в Україні, також ІТ-корпорації і *(Не чути)* для того, щоб у нас рівень захисту персональних даних відповідав європейським нормам.

Яскравий приклад того, яким чином у нас люди не розуміють, що таке захист персональних даних, і те, що у нас в Україні він неналежно захищений, ніяким чином ми не можемо на це впливати, це знову ж таки питання штучного інтелекту, зокрема, останніми днями всі у своїх фейсбуках можуть бачити про те, що всі користуються програмою, яка зчитує обличчя, аватари і таким чином підставляє їх під різні фото. Але при цьому відбувається збирання неконтрольоване персональних даних саме біометричних даних обличчя, і яким чином воно може бути використано, ніхто не знає. Тому в даному випадку, якщо б у нас був би відповідний рівень захисту персональних даних і відповідний орган, який би це контролював, ми б могли або прослідити цей факт, перевірити його і таким чином встановити, чи є там порушення, чи немає.

Отже, коротко про законопроект. Він повністю відповідає нормам GDPR, який існує в Європі, і також вміщує в собі Конвенцію 108 плюс для того, щоб також Європейський Союз прийняв його до уваги. Даний законопроект пройшов експертизу Ради Європи. Відповідні висновки були досліджені і враховані в запропонованому, те, що ми пропонували, рішення комітету. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тарас Петрович.

Шановні народні депутати, я сподіваюсь, що ви ознайомилися із довідкою, яка вам усім була надіслана та в якій детально описано всі наявні до законопроекту зауваження та пропозиції, їх дійсно дуже багато. Тому я не

буду зараз все це зачитувати, лише зазначу, що фактично ми маємо позицію всіх державних органів та установ, яких може стосуватися цей проект закону.

Шановні народні депутати члени комітету, чи бажає хтось висловитися по цьому законопроекту, чи задати якісь питання автору?

Колеги, звертаю вашу увагу, що ми сьогодні розглядаємо текст первинного проекту закону, який оприлюднено на офіційному вебсайті Верховної Ради України, тому всі наявні пропозиції до законопроекту відповідно до Регламенту Верховної Ради України можуть бути внесені до його тексту включно в процесі підготовки законопроекту до другого читання шляхом подання відповідних поправок.

Зважаючи на проведені в нашому комітеті обговорення правового висновку Ради Європи щодо цього законопроекту, а також секторальне обговорення з представниками профільних державних органів, експертів і громадських організацій, можемо констатувати, що над цим проектом закону ще потрібно дуже багато працювати. Але, наскільки мені відомо, у авторів є бачення щодо того, як саме можна виправити ті чи інші зауваження до другого читання. Сьогодні вже зрозуміло, що роботи буде дуже багато і зміни потрібно вносити не тільки до структурних частин цього законопроекту, а і до низки інших законів України, про що зазначається у багатьох висновках, в тому числі у висновку ГНЕУ. Зважаючи на це, без статті 116 Регламенту нам не обійтись.

Дмитро Валерійович, у вас піднята рука. Може, я відреагую.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Да. Дуже дякую.

Доброго дня, шановні народні депутати! Андрій Вікторович, дякую за надане слово.

Я хотів висловитись по цьому законопроекту. Я сам перечитав зауваження і ГНЕУ і розумію, що їх дуже багато. Але я хотів би попросити шановних народних депутатів підтримати цю законодавчу ініціативу, бо це є одним із наших зобов'язань, міжнародних зобов'язань, на шляху до вступу до

Європейського Союзу. Хочемо ми чи не хочемо, але нам треба мати окремий Закон "Про захист персональних даних", Україна ратифікувала сторону Конвенції 108, тому такий закон треба приймати. Це незважаючи на те, що зараз фактично цю функцію такого органу виконую я як Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, в майбутньому створення окремого органу з окремими повноваженнями, але ми від цього не можемо відійти.

Тому хотів би попросити, щоб сьогодні шановні народні депутати проголосували й підтримали цей законопроект. Там дійсно дуже багато роботи. Напевно, що ви абсолютно праві, коли кажете про те, що треба буде використовувати і норму Регламенту, і добавляти пропозиції до вже існуючих норм в законопроекті, але, тим не менш, це треба робити. Я не знаю, як довго шановні народні депутати будуть цим займатись, але можу сказати, що від себе я готовий долучитись там до робочої групи, надати фахівців, щоб максимально швидко, фахово опрацювати законопроект і винести його в сесійну залу.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитро Валерійович. Поважна думка.

Продовжуємо. Враховуючи, що прийняття проекту закону буде значним кроком на шляху виконання України в своїх знову ж таки, як ви і сказали, міжнародним зобов'язанням у сфері захисту персональних даних, вважаю, що ми можемо підтримати цей законопроект у першому читанні і далі працювати над усуненням усіх наявних до нього зауважень. Сподіваюсь, що Тарас Петрович внесе до законопроекту вже напрацьовані ним відповідні поправки.

Тож ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про захист персональних даних (реєстраційний номер 8153 від 25 жовтня 2022 року), поданий народним депутатом України Стефанчуком та іншими народними депутатами України, за наслідками розгляду в першому читанні

прийняти за основу з урахуванням необхідності відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Друге. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначити народного депутата України, заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Горбенка Руслана Олександровича, як ми з ним і домовлялись.

Прошу голосувати.

Задорожний – за.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрій Анатолійович.

Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Козир Сергій В'ячеславович.

КОЗИР С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Ткаченко Максим Миколайович. Не бачу.

Чийгоз Ахтем Зейтуллаєвич.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

10 осіб – за, тож рішення прийнято.

Переходимо до законопроектів і їх розгляду.

ТРАСЕНКО Т.П. А можна одне слово? Я дуже дякую всім членам комітету, насправді сьогодні День адвокатури і ви зробили мені як адвокату найкращий подарунок до цього дня. Я всім дуже дякую за таку одностайну підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Петрович, я також вам дякую за це. І ви знаєте, оскільки ми з вами пройшли перед ухваленням цього рішення, тому давайте так, будемо вважати, що ми разом попрацювали.

КАСАЙ К.І. Дозвольте теж слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте.

КАСАЙ К.І. Колеги, можемо ще подарунок зробити Тарасу Петровичу, так як він дуже шкодує за нашим комітетом, зареєструвати постанову і забрати його назад в наш комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це він, якщо сам захоче, то ми вже будемо з цього питання кудись рухатися. А якщо він не хоче, а він хоче там у Галі Третьякової бути, ну, нехай.

Переходимо до розгляду законопроектів, які нам доручено опрацювати і подати висновки до головних комітетів.

Питання друге. Проект Закону України про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо особливостей кримінального провадження у зв'язку з державною реєстрацією смерті, відповідно до статті 17-1 Закону України "Про державну реєстрацію актів цивільного стану" (реєстраційний номер 9673 від 04.09.2023 року), поданий Кабінетом Міністрів України.

Головним комітетом з розгляду даного законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності.

Для представлення законопроекту запрошую до слова представника Міністерства юстиції Горовця Євгенія Миколайовича, що є першим заступником міністра юстиції України. Прошу до слова.

ГОРОВЕЦЬ Є.М. Доброго дня, шановні народні депутати! Обговорюваний законопроект тісно пов'язаний з іншим законопроектом, це законопроект за реєстраційним номером 9069, що має назву "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливості державної реєстрації актів цивільного стану, що відбулися на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України та за межами України". І щодо цього законопроекту головним комітетом є Комітет з питань правової політики.

Одразу зауважу, що цей основний законопроект є доволі складним і, чесно кажучи, він достатньо складно проходить комітет, і наразі ми, на жаль, не бачимо підтримки серед членів цього комітету щодо схвалення відповідного законопроекту. Є низка контраргументів, один з них – це те, що відповідна повноцінна адміністративна процедура реєстрації фактів смерті, які відбулися на ТОТ, може бути використана недобросовісними особами, зокрема, тими, які перебувають під досудовим розслідуванням або іншою увагою з боку органів правопорядку, для уникнення їх притягнення до кримінальної відповідальності. І, власне, для того, щоб зняти це зауваження, яке свого часу було висловлено в тому числі з боку Служби безпеки України, і було розроблено законопроект, який ми з вами наразі розглядаємо.

Логіка законопроекту достатньо проста. Щоб зняти будь-які інсинуації і побоювання, передбачається, що коли смерть підозрюваного зареєстрована в особливому порядку, тобто мовою відповідного законопроекту відповідно до статті 17 прим. Закону про ДРАЦС, то відповідно класичні наслідки для кримінального провадження не настають. Тобто кримінальне провадження не

закривається, а лише зупиняється. І відповідно це не заборонятиме відповідному органу, що здійснює досудове розслідування, встановлювати факт смерті або спростувати факт смерті. І відповідно передбачається, що якщо у майбутньому буде спростовано факт смерті і виявиться, що підозрюваний насправді є живим, а відповідно реєстрація відбулася безпідставно, тоді актовий запис про смерть анулюється і відповідно досудове розслідування відновлюється. Якщо ж смерть буде підтверджена засобами доказувань в порядку кримінального процесуального законодавства, зокрема за результатами експертизи, тоді, звісно, відповідно провадження закривається вже повноцінно і остаточно.

Крім того, врегульована низка інших супутніх питань. Зокрема, як бути, коли сплили строки досудового розслідування. В цьому випадку суд вирішує відповідне питання, не запитуючи думку відповідного підозрюваного зі зрозумілих причин.

Тому просимо схвалити, підтримати наш законопроект, це стане черговим важливим аргументом в нашій дискусії з народними депутатами, членами Комітету з питань правової політики, і, можливо, це дозволить нам провести рішення про схвалення основного законопроекту і винести його в зал.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Горовець.

Станом на сьогодні хотів... Дмитро Валерійович, побачив знову вас...

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую. Дякую, Андрій Вікторович.

Я в цілому підтримую прийняття даної законодавчої ініціативи. Єдине, на що хотів би звернути увагу представника Мін'юсту, про те, що у вас законопроект називається "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей кримінального провадження у зв'язку з державною реєстрацією смерті відповідно до статті

17-1 Закону України "Про державну реєстрацію актів цивільного стану". Але ви вносите зміни не тільки до Кримінального процесуального кодексу України, а і в Прикінцеві та перехідні положення до Закону України "Про державну реєстрацію актів цивільного стану", "Про оперативно-розшукову діяльність". Тому в мене єдина пропозиція, щоб з урахуванням вказаного пропоную, щоб законопроект та супровідні документи до нього були в такій назві: "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо особливостей кримінального провадження у зв'язку з державною реєстрацією смерті відповідно до статті 17-1 Закону України "Про державну реєстрацію актів цивільного стану".

Я розумію, що в мене немає повноважень давати пропозиції вже на цьому етапі, але звертаю увагу шановних народних депутатів на це, і звертаю увагу шановного представника Мін'юсту на це, що якщо ви вносите зміни не тільки до кодексу, то назва законопроекту повинна це також містити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитро Валерійович.

Прокоментуйте, пане Горовець.

ГОРОВЕЦЬ Є.М. Просто я хотів з'ясувати. Власне, наша назва, яка внесена, містить вказівку на те, що зміни вносяться також до деяких інших законодавчих актів.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. У мене в тих супровідних документах, які я отримав, якраз немає цього зазначення. І законопроект заходив на погодження до мене від Кабміну якраз із такою назвою, на яку я зараз і звернув увагу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Валерійович, назва законопроекту саме містить інформацію про зміни до певних законодавчих актів. Так що, давайте це так вирішимо питання: ви подивитесь уважніше і буде все добре. Так що дякую.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Андрій Вікторович, я кажу про те, що, коли цей законопроект заходив на погодження до мене, то він цього не містив, я на це і звернув увагу. Коли він зайшов уже на комітет, то там це було виправлено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, добре. Добре.

Шановні колеги, станом на сьогодні маємо наступні висновки щодо цього законопроекту.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу визнав положення законопроекту такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підлягають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Комітет з питань Верховної Ради України з питань бюджету прийняв рішення, що законопроект не має впливу на показники бюджету.

Міністерство фінансів України в межах компетенції не має зауважень до законопроекту та зазначає, що реалізація положень законопроекту не впливатиме на дохідну частину державного бюджету.

Шановні народні депутати, колеги, чи бажає хтось висловитися з приводу цього законопроекту? Дякую.

Хочу звернути увагу на наступне. Положення цього законопроекту, відповідно до яких в свідоцтві про смерть особи повинні зазначатися відомості про державну реєстрацію смерті відповідно до статті 17-1 Закону України "Про державну реєстрацію актів цивільного стану", викликають певні застереження.

По-перше, відповідно до законопроекту реєстраційний номер 9069, який змістовно пов'язаний із цим проектом закону, у статті 17-1 встановлюється адміністративна, не судова, процедура державної реєстрації не тільки смерті, а й фактів народження, шлюбу, розірвання шлюбу, що відбулися на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України. Враховуючи зазначене, незрозуміло чому в законопроекті реєстраційний номер 9673, посилаючись на зазначену статтю, відповідні відомості пропонується відображати виключно у свідоцтвах про смерть.

По-друге, саме по собі внесення зазначених відомостей у свідоцтво про смерть лише для категорій осіб з тимчасово окупованої території України, для всіх інших громадян свідоцтво має однакову форму, створює умови певної дискримінації для тих, хто отримував такі документи для подальшого їх застосування, для оформлення спадщини, виплат тощо.

Сподіваюсь, це зауваження буде враховано головним комітетом.

Водночас беручи до уваги рішення комітету щодо підтримки законопроекту реєстраційний номер 9069, зважаючи на той факт, що проект Закону України реєстраційний номер 9673 забезпечить належну реалізацію норм, пов'язаних із запровадженням адміністративної процедури державної реєстрації актів цивільного стану, які відбулися на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо особливостей кримінального провадження у зв'язку з державною реєстрацією смерті відповідно до статті 17-1 Закону України "Про державну реєстрацію актів цивільного стану" (реєстраційний номер 9673 від 04.09.2023 року), поданий Кабінетом Міністрів України, за

наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу. Прошу визначатися, шановні колеги.

Задорожний – за.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрій Анатолійович.

Руслан Олександрович Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемільєв – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую, голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Козир Сергій В'ячеславович.

КОЗИР С.В. За, підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кузнецов Олексій Олександрович.

КУЗНЕЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чийгоз Ахтем Зейтуллаєвич.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковлєва Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосує – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 10 осіб – за. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного проекту. Питання третє: проект Закону України про облік осіб, життю та здоров'ю яких завдано шкоди внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (реєстраційний номер 10256 від 13 листопада 2023 року), поданий Кабінетом Міністрів України.

Головним комітетом з розгляду даного законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. Для представлення законопроекту запрошую до слова представника Міністерства соціальної політики Марчак Дарію Миколаївну. Прошу.

МАРЧАК Д.М. Доброго дня, пане Андрію, шановні народні депутати. Дякую за можливість представити наш законопроект.

Підкажіть, будь ласка, чи можу попросити свою колегу Тетяну Борщенко вивести кілька слайдів на екран, якщо є можливість?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Якщо ви зможете це зробити, то спробуйте. Але дуже коротко, прошу вас.

МАРЧАК Д.М. Дуже коротко. Зміст законопроекту, який вже було підтримано профільним комітетом, полягає в наступному. Проблема, яку він вирішує, це фіксація інформації про завдання шкоди життю та здоров'ю громадянам України внаслідок російської агресії. Оскільки на сьогодні, як ми всі знаємо, вже існує Реєстр пошкодженого майна, але ще й досі не ведеться в країні реєстрації пошкодження, шкоди немайновим правам наших громадян. Це передбачає шкода здоров'ю, життю, загибель людей з точки зору фіксації прав втрат їхніх рідних.

І тому ми поставили собі за мету і розробили урядовий законопроект, який було підтримано всіма органами влади виконавчої. Цей законопроект про облік і консолідацію інформації, про шкоду життю та здоров'ю нашим громадянам внаслідок російської агресії. Власне, цей законопроект ставить на меті створення Державного реєстру осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії. І в цьому реєстрі, по-перше, буде вестися облік громадян, життю та здоров'ю яких завдано шкоду збройною агресією. І ключове – це те, що метою цього законопроекту не є в жодному випадку замістити міжнародні інструменти, компенсації, а навпаки допомогти нашим українським громадянам збирати доказову базу з усіх державних органів для подання в майбутньому до Міжнародного реєстру збитків, який вже створено під керівництвом Міністерства юстиції.

На цьому слайді дуже описово показано, яка модель має працювати. Тобто в Міжнародний реєстр збитків громадяни будуть подавати свої заяви, попередньо це буде відбуватися засобами порталу "Дія". Але ту інформацію, яку будуть подавати громадяни, потрібно буде верифікувати. І, власне, така

верифікація може і планується здійснюватися якраз за рахунок створення реєстру постраждалих осіб і реєстру пошкодженого майна.

Дуже важливим елементом цього законопроекту є те, що людині не потрібно буде самій бігати збирати довідки по всім органам влади, які можуть стати доказовою базою для Міжнародного реєстру збитків. Навпаки, ми як держава будемо генерувати інформацію, яка є вже в різних наявних державних реєстрах, і спрощувати подальшу процедуру звернення до Міжнародного реєстру збитків через генерування, допомогу консолідації всієї наявної доказової інформації в державних реєстрах, щоб забезпечити наших громадян від необхідності йти до кожного окремого державного органу за довідкою, а, навпаки, збирати це за них і в зручному вигляді потім цю інформацію генерувати.

Законопроект обговорено дуже широким колом стейкхолдерів, зокрема з міжнародними партнерами і з Радою Європи, і підтримано міністром юстиції Денисом Малюською. Тому, на наш погляд, це є дуже важливий інструмент для того, щоб обліковувати шкоду, і також цей законопроект має на меті і обліковувати видатки, які несе держава на гуманітарне реагування наших громадян для того, щоб в майбутньому мати можливість також і всі видатки, понесені на таке гуманітарне реагування, виставляти на компенсацію з боку країни-агресора.

Тому будемо дуже вдячні депутатам комітету за підтримку даного законопроекту, який має стати однією зі складових загальної інфраструктури реєстрів збитків в нашій країні.

Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Дарія.

Шановні колеги, чи є у когось запитання стосовно цього законопроекту? У мене є запитання. В законопроекті зазначається, що створення програмно-технічних засобів ведення та адміністрування реєстру постраждалих осіб здійснюється за рахунок міжнародної технічної та/або

поворотної чи безповоротної фінансової допомоги міжнародних організацій. Таким чином фактично робота державного реєстру узалежнюється від надання чи ненадання міжнародної фінансової допомоги. У зв'язку із цим прошу прокоментувати яким чином буде працювати реєстр у випадку, якщо, наприклад, відповідна допомога не надходитиме вчасно або взагалі буде припинена? Прошу.

МАРЧАК Д.М. Пане Андрію, питання щодо фінансування розробки ми вже проговорили з донорами, в нас є підтримка з боку USAID через проект TAPAS, і ми вже почали напрацьовувати і попередньо технічне завдання для того, щоб щойно депутати підтримають сам проект закону можна було... точніше, сам реєстр можна було б вже розробляти. Адміністрування цього реєстру буде здійснювати державним підприємством у сфері підпорядкування Міністерства соціальної політики. Це адміністрування буде, ну це постійна відповідальність за ведення цього реєстру, і видатки на адміністрування будуть здійснюватися в межах бюджетної програми, за рахунок якої сьогодні фінансується співпраця з цим державним підприємством "Інформаційно-обчислювальний центр".

Тому обидва ці треки, ми передбачаємо фінансування за обома, вже в нас заплановано, і джерела фінансування є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую. Без коментарів у мене.

Пані Неллі Іллівна Яковлева, будь ласка, до слова.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Доброго дня! Рада вітати. Власне, в цілому концепт законопроекту, безумовно, важливий і створення реєстрів – це те, про що ми говорили, починаючи з фактично 2015 року. Власне, широкомасштабна агресія, безумовно, цьому посприяла.

Моє питання буде дуже просте. У тих довідках, які були нам надані, держателем реєстру виступає Мінсоц, а створювачем реєстраційної

інформації – Пенсійний фонд. Але зараз, виходячи з вашої доповіді, ми не почули жодного слова про Пенсійний фонд. Чи змінилася структура? Чи як ви можете пояснити цю ситуацію?

Дякую.

МАРЧАК Д.М. Дякую.

В законопроекті поки що поточна редакція, це те, що адміністратора реєстру визначає Кабінет Міністрів. Ми справді вважаємо, що технічно Пенсійний фонд є найбільш спроможною організацією, яка має, з одного боку, потужну ІТ-систему і спроможність швидко розробляти і розгортати ІТ-продукти в тому числі, і підтримувати їх; з іншого боку, Пенсійний фонд має дуже розгалужену мережу для того, щоб мати можливість реєструвати, співпрацювати з громадянами, надавати консультації за потреби тощо. Але це ще ми поки що не плануємо визначати це на рівні закону для того, щоб дослідити всі інші можливі опції і адміністратора системи вже визначати постановою Кабінету Міністрів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Неллі Іллівна. Вичерпно? Дякую.

Дмитро Валерійович, прошу до слова.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую, Андрій Вікторович.

Я хотів звернути увагу шановних народних депутатів, що спеціальну доповідь, яку я видав ще у 2022 році, яка стосувалася додержання прав осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України. Одна з рекомендацій була Кабінету Міністрів України розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону щодо правового статусу осіб, які постраждали від збройної агресії проти України, та їхніх соціальних гарантій, визначивши поняття "особа, яка постраждала від збройної агресії проти України". Фактично це остання 53 рекомендація з цієї

спецдоповіді, 52 рекомендації вже виконані. Це як би на виконання останньої рекомендації в тому числі уряд вніс такий законопроект.

Скажу відверто, що я очікував від уряду комплексний великий законопроект, де будуть визначені поняття, дефініції постраждалих осіб в розрізі спричинених порушень їхніх прав. Бо, наприклад, є такі у нас особи, що постраждали від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, від катувань, сім'ї вбитих цивільних осіб. І всі вони потребують різних видів послуг, включаючи психосоціальну підтримку, медичну підтримку тощо. Натомість відповідний проект закону визначає лише правові та організаційні засади надання компенсації лише за шкоду, завдану життю і здоров'ю осіб, а також створення державного реєстру осіб. Механізму, який повинен бути передбачений, як реституцію, компенсацію, реабілітацію та сатисфакцію, на мій погляд, в цьому законопроекті комплексно не зазначено.

Щодо ще контексту, запропонований законопроект, на мій погляд, потребує узгодження з основними принципами та керівними положеннями, що стосуються права на правовий захист та відшкодування шкоди жертвам грубих порушень міжнародних норм в галузі прав людини та серйозних порушень міжнародного гуманітарного права на підставі резолюції Генеральної асамблеї ООН 60/147 від 2005 року.

У нас є в світі подібні міжнародні воєнні конфлікти, і потім є напрацьований міжнародний досвід країн, наприклад Колумбія, Сьєрра-Леоне, де намагалися започаткувати такий інструментарій.

Крім цього, звертаю вашу увагу, що 16-17 травня 2023 року на саміті глав держав та урядів Ради Європи у Рейк'явіку було оголошено про заснування реєстру якраз постраждалих від збройної агресії Російської Федерації проти України як перший крок до компенсаційного механізму.

Моя думка полягає в наступному. Навіть якщо вже підтриманий профільний закон і сьогодні шановні народні депутати підтримають запропоновану редакцію, її треба доопрацьовувати, можливо, під час підготовки до другого читання. Закон повинен бути комплексний, щоб кожна

особа, яка постраждала, бачила не тільки, що вона підпадає під визначення особи, постраждалої внаслідок збройної агресії Російської Федерації, а й бачила механізм, як вона буде отримувати хоч якусь компенсацію, з яких джерел.

І дуже дякую, що, Андрій Вікторович, ви звернули увагу на фінансування. Так, фінансування станом на зараз є за словами Дарії Миколаївни. А що в наступному, якщо не буде фінансування? Чи не вбачаєте ви за потрібним, що все ж таки в подібному питанні фінансування повинно чітко зазначатись з державного бюджету України? Бо сьогодні фінансування є – USAID, завтра, можливо, це буде Рада Європи. А післязавтра? Тобто питання функціонування реєстру повинно бути в розрізі того, що в нас відбувається, в постійному полі в українського уряду. Це ж питання не років – десятиріч, це я можу вам відверто сказати. У нас 10 років війна, ми за цей реєстр нарешті практично на десятому році війни починаємо казати, давай же ж реєстр, а скільки років у нас пройде, поки останній постраждалий отримає хоч якусь компенсацію за порушення їхніх прав – 10 років, 20, 30, 50? Та ніхто не знає про це.

Як приклад я вам приведу Хорватію, де закінчились бойові дії в 1995 році. Там до сих пір виплачується компенсація і проводиться відшкодування завданним майновим та іншим збиткам особам. Порахуйте, скільки пройшло років. Тому, на мій погляд, тут повинна бути пряма норма і відповідальність держави Україна за функціонування цього реєстру.

І думка, що уряд повинен визначати, на мій погляд, теж не зовсім правильна. Треба на рівні закону один раз встановити міністерство, яке буде за це відповідати, бо в нас уряди міняються, міністерства міняються, підходи міняються, але, зрозумійте, що це питання десятиріч. Тому визначте на рівні закону конкретний орган, з якого потім шановні народні депутати будуть запитувати, що зроблено. Бо потім у нас піде череда підзаконних актів. Якщо ми закон не можемо 10 років напрацювати, то скільки років ми будемо підзаконні акти напрацьовувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Валерійович, дякую. Я з вами абсолютно згоден щодо державного фінансування.

Пані Дарія, ви вже відповідали на це питання. Я хотів би надати слово Максиму Миколайовичу Ткаченку. Будь ласка.

ТКАЧЕНКО М.М. Пане голово, по-перше, вибачаюсь за запізнення. Я в дорозі, не було інтернету. Вибачте, будь ласка.

Два питання. Пані Дарина, ви, коли говорили 5 хвилин тому про те, що погодили із тими, із тими, із тими, із Малюською даже погодили, з усією повагою до пана Малюськи. Але у мене питання. Ось є така інституція, да, керівник якої зараз виступав, пан Лубінець - омбудсмен по правам людини в країні, Уповноважений Верховної Ради України. Скажіть, будь ласка, ви погоджуєте свої законопроекти от з Офісом омбудсмена? Ціла інституція, яка займається правами людей. Перше.

Друге. Інституція, яка розвинула свої філії по країні, яка щодня займається спілкуванням з людьми, роботою, як то кажуть, в полях. То есть не на словах, а на ділі, як то кажуть. То есть щоб от всього цього разногласия, про яке зараз казав пан Дмитро, і очікування були у нас трішки більші від цього законопроекту дійсно. Погоджували ви з Офісом омбудсмена чи ні? Це перше питання.

І друге питання. Точніше, не питання, а думка. Колеги, ви знаєте, я, коли чую про оці реєстри, компенсації, можу одне сказати, бідний цей реєстр, який ми ще не створили і за нього ще і не проголосували навіть комітетом. Якщо таке відношення буде до цього реєстру, до цих людей як до ВПО до наших людей, то есть що ми хочемо? Якщо ми хочемо через півтора місяця забрати майже у всіх переселенців нещасну цю компенсацію на житло, так і називається "компенсація на житло", мільйонам людей. Пані Дарина, ми з вами це вже говорили багато разів, ми хочемо ці 2 тисячі

гривень забрати урядом. А що ви там будете цьому реєстру виплачувати? Які там компенсації? Я повністю згоден з паном Дмитром, мені здається, що не при нашому житті вже люди, може, щось там отримують, якусь компенсацію, з такою нашою роботою уряду і усіх гілок виконавчої влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Дарина, зачекайте, будь ласка. Козир Сергій В'ячеславович ще поставить запитання своє, а потім ви відкоментуєте, якщо буде на те ваша згода.

КОЗИР С.В. Доброго дня. Дякую, Вікторович.

Хочу також звернутися до пані Дарини. Перше питання у мене – це чи враховані в цьому законопроекті люди, які постраждали від російської агресії 2014 року, тому що в нас, як правило, прийнято цих людей не вважати ні переселенцями, ні постраждалими, це якісь амебні люди, які там 24 лютого минулого року... взагалі їх не існувало, і Мінсоц та і взагалі інституції нашої країни, я маю на увазі владні, їх не помічали. Це перше.

Ті всі зауваження, які сказав Дмитро Валерійович, вони, дійсно, суттєві. Ми знову пропонуємо якийсь закон, який не визначає чіткості алгоритму дій, тобто Кабмін колись щось прийме, визначить і хтось повинен щось зробити, тобто дієслово невизначеної форми часу. Взагалі незрозуміло, навіщо про це тоді голосувати, якщо ми не знаємо дорожньої карти цього виконання.

І третє, це не стосується саме цього законопроекту, але, звертаючись, підтримуючи те, що сказав Максим Миколайович, 137 Постанова, подивіться, будь ласка, робочий чат координаційного штабу, віце-прем'єр-міністр Верещук звертається до вашої інституції для того, щоб ви робили кроки по цій постанові. Це вже взагалі якось воно зі сторони дивиться дуже складно і мені резонує взагалі в думках.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Дарина, прошу вас, відкоментуйте, будь ласка.

МАРЧАК Д.М. Дякую, шановні колеги.

Багато питань. Спробую нічого не загубити. Перше, що стосується безпосередньо даного законопроекту, щодо питання пана Максимо по погодженню з уповноваженим. Звичайно, в обов'язковому порядку всі акти, які розробляються Мінсоцполітики, ми погоджуємо з офісом Уповноваженого з прав людини. Цей законопроект було погоджено з зауваженнями, зауваження були враховані при доопрацюванні законопроекту, розглянуто на урядовому комітеті, після чого винесено на розгляд уряду. Без урядового комітету, на якому приймаються вже фінальні рішення приймаються вже фінальні рішення під головуванням Ірини Андріївни Верещук щодо того, в якому вигляді акт піде на розгляд уряду, ми не можемо потрапляти на розгляд комітету.

Друге питання. Щодо доопрацювання в частині термінології. Я погоджуюсь з паном Дмитром з приводу того, що, можливо, доцільно більш термінологію прописати. Ми виписали ключову термінологію щодо постраждалих осіб в даному законопроекті, але ми розуміємо, що простір для покращення є, але це окремий законопроект, це не внесення змін, ми не обмежені процедурними питання щодо того, що можна, яку термінологію можна доопрацьовувати до другого читання. І, на наш погляд, ми пропонуємо, власне, підтримати законопроект в першому читанні, до другого читання його доопрацьовувати з урахуванням всіх зауважень, які однозначно ще будуть надходити з боку народних депутатів.

Також, крім Офісу Уповноваженого, цей законопроект підтримано і віцепрем'єркою з питань європейської інтеграції. Багаторазово обговорювався з міжнародною спільнотою експертною, в тому числі з Радою

Європи, яка є одним із ініціаторів створення міжнародного реєстраційного механізму. Це перший блок відповіді.

Другий блок питань щодо терміну дії. Законопроект передбачає фіксування інформації про облік шкоди громадянам, починаючи з 2014 року. Я хочу звернути увагу на дуже важливу складову. На сьогодні, коли відбувається будь-яке травмування людини, загибель осіб, якщо загибель, то, звичайно, відкривається кримінальне провадження. Але дуже багато речей, коли у нас є інформація, що особа травмована, але при цьому ніхто на сьогодні не фіксує факт, пов'язаний з російською агресією. Зокрема, у нас така є проблема по ...*(Не чути)* сексуально зумовлене насильство. І тому у нас одне з завдань цього законопроекту – якраз зобов'язати органи влади фіксувати причинно-наслідкові зв'язки по шкоді життю і здоров'ю якраз з фактами російської агресії. Це той пазл, якого сьогодні дуже сильно не вистачає для захисту наших громадян.

З питання фінансування. Знову-таки є бюджетна програма 2501090, виконавцем якої є Міністерство соціальної політики. За цією бюджетною програмою передбачено видатки на адміністрування ІТ-системи, і в межах цієї бюджетної програми на постійній основі будуть здійснюватися видатки на адміністрування цього реєстру. Це з приводу того, про що говорив пан Лубінець.

Далі. З приводу компенсації на житло. Це питання пана Максима і питання по ВПО. Це не питання цього законопроекту, але маю прокоментувати.

По-перше, ми розробили проект постанови щодо продовження виплат для внутрішньо переміщених осіб. Зараз цей проект акта проходить коло погодження. Зокрема, от щойно отримали висновок від Уповноваженого з прав людини і будемо цей висновок опрацьовувати. Але крім того, що ми запропонували продовжити не для всіх категорій осіб, але для більшості, це понад 2 мільйони, які будуть далі отримувати цю виплату, ми також розробляємо механізм фінансування соціального житла. І ми сподіваємося,

цей механізм розробити і запустити в I кварталі наступного року для того, щоб якраз підхопити тих громадян, яким потрібно фінансувати видатки на оренду житла. І робити це в прозорий спосіб з урахуванням того, що видатки на оренду житла в Києві і в маленькому селищі принципово різні за розміром, сьогодні ми просто даємо однаковий розмір допомоги незалежно від того, в якому населеному пункті родина живе і який обсяг видатків вона несе на цю оренду житла, ми якраз розробили вже там техніку того, як це питання врегулювати, і механізм цей запрацює.

І ще було питання по 637 Постанові. 637 Постанову ми дуже давно розробили, зміни по 637 Постанові дуже давно розробили. Кілька разів погоджували з органами влади, дуже довго погоджували з Офісом Уповноваженого з прав людини. Наразі цей проект вже пройшов урядовий комітет, готується на розгляд уряду. Просто мені потрібно отримати підпис від міністра, у неї були якісь питання, зараз підпишемо і зашлемо на розгляд уряду. Але знову-таки це наша постанова, ми ініціатори. Ми ініціатори внесення змін, ми її розробляли, без будь-яких додаткових чинників з боку інших органів влади ми все одно зміни в цю постанову зробили. Це моя відповідальність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Дарино.

Дмитро Валерійович, я вас прошу, якщо є коментар, то дуже коротко
буквально.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Я дуже коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Засідання політради.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Я дуже коротко.

Дарія Миколаївна сказала правду, що до мене заходив цей законопроект на погодження. Але сказала неправду: не враховано жодне зауваження, яке я надав. Я цей законопроект офіційно не підтримую. Цей висновок я надіслав на профільний комітет, цей висновок я надіслав на Комітет з прав людини і такий самий висновок я надсилав до вас як розробників даної законодавчої ініціативи.

Крім цього, не вводьте в оману шановних народних депутатів, не підтримує цього законопроекту ні Рада Європи, ні Міжнародна організація міграції, ні всі міжнародні організації, з якими ми постійно спілкуємося. Якщо ви не знаєте, ми проводимо постійні консультації щодо напрацювання базового великого законопроекту по цьому питанню. Жодну вашу ініціативу, жоден міжнародний партнер не підтримує. Можливо, хтось, про кого я не знаю, але Рада Європи, про яку ви зазначаєте, цей законопроект не підтримує.

Дякую.

МАРЧАК Д.М. Пане Дмитро, я готова скинути в загальний чат ваш висновок до цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Дарино, давайте я буду модерувати. Ви будете між собою сперечатися, чи надсилати щось собі, але як я...

Дмитро Валерійович, до речі, ваш висновок до нашого комітету не надійшов з цього питання. Але я рухаюсь далі.

Довідково, шановні колеги, повідомляю, що ГНЕУ висловлює до законопроекту низку зауважень. Міністерство охорони здоров'я України, Державна прикордонна служба України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України в межах своїх повноважень не мають зауважень до законопроекту. Міністерство фінансів України та Міністерство у справах ветеранів України підтримують законопроект.

Окремо хочу звернути увагу, що головний комітет рекомендував Верховній Раді України за наслідками розгляду у першому читанні вказаний проект Закону України прийняти за основу. Водночас я хотів би звернути вашу увагу, що у цьому проекті закону є значна кількість норм, які стосуються предметів відання нашого комітету, і не відреагувати на явні недоліки цих норм було б неправильно.

Коротко озвучу основні зауваження. Із положень законопроекту вбачається, що для отримання компенсації особа фактично повинна буде пройти дві процедури: спочатку адміністративну, де буде встановлено факт завдання шкоди життю та здоров'ю у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, а потім судову з метою отримання вже самого відшкодування. Запропонований підхід для громадян буде надмірно ускладнений, адже за усталеною практикою особа, щодо якої в адміністративному порядку встановлено якийсь факти, автоматично повинна мати право на певні виплати чи компенсації.

При реалізації норм цього законопроекту неодмінно постане питання щодо співвідношення кримінальних проваджень із рішеннями, які прийматимуться в адміністративному порядку. Це зумовлено тим, що більшість визначених у проекті закону випадків завдання шкоди життю та здоров'ю є кримінально караними діями.

Також звертаю увагу, що законопроектом пропонується здійснювати відшкодування за рахунок репарацій чи інших стягнень з Російської Федерації, в тому числі в рамках реалізації концепції спеціального компенсаційного механізму відшкодування збитків, завданих збройною агресією Російської Федерації проти України. У зв'язку з цим варто зазначити, що виплата репарацій певною державою здійснюється виключно за умови її капітуляції. Крім того, закріплені на рівні закону механізми стягнення з Російської Федерації відшкодування в рамках будь-якої концепції створює умови правової невизначеності, оскільки концепція не є документом зобов'язального характеру і може змінюватися в залежності від

обставин. Зважаючи на вказане, реальне виконання запропонованих механізмів може викликати певні сумніви.

Законопроектом передбачено, що з метою забезпечення функціонування реєстрів його держатель має право використовувати інформацію баз даних, утворених неурядовими організаціями. У зв'язку із зазначеним виникає питання щодо можливих наслідків використання неурядових баз даних, адже за таких обставин держава вноситиме до свого реєстру фактично ніким не перевірену інформацію.

Колеги, це я звертаюся до вас, якщо ви не заперечуєте, то всі ті зауваження ми надішлемо до головного комітету і, сподіваюся, що вони будуть враховані. Тож ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів з пропозицією врахувати зауваження комітету при опрацюванні проекту Закону України "Про облік осіб, життю і здоров'ю яких завдано шкоди внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України" (реєстраційний номер 10256 від 13 листопада 2023 року), поданого Кабінетом Міністрів України. Прошу визначатися.

Задорожний – за.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрій Анатолійович.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую і голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Козир Сергій В'ячеславович, я бачу вашу руку.

КОЗИР С.В. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не надав слово, вибачте.

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЧИЙГОЗ А.З. Да, да, підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковлєва Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

11 осіб – за. Рішення прийнято.

Переходимо до розділу "Інші питання". Про Спеціальну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини "Про стан реалізації національного превентивного механізму в Україні за 2022 рік".

Шістнадцятого листопада 2023 року до Верховної Ради України надійшла Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини "Про стан реалізації національного превентивного механізму в Україні за 2022 рік". Нашому комітету доручено розглянути зазначену спеціальну доповідь в установленому порядку. Відповідно до положень Регламенту Верховної Ради України за наслідками розгляду спеціальної доповіді комітет повинен внести до парламенту відповідний проект постанови. Текст доповіді, шановні колеги, вам був попередньо надісланий для ознайомлення.

Для більш детального її представлення запрошую до слова Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Дмитра Валерійовича Лубінця. Дмитре Валерійовичу, ми вас всі любимо, чекаємо на коротку, але змістовну доповідь, тому давайте, підтримайте нас.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Андрій Вікторович, я максимально коротко. Я впевнений, що немає сенсу навіть показувати презентацію, шановні народні депутати ознайомилися зі Спеціальною доповіддю. Я єдине, що хотів, щоб шановні народні депутати підтримали рекомендації і подивилися, що робимо

велику роботу по напрямку національного превентивного механізму, зростає у нас і кількість моніторингових візитів, і актів реагування.

І хотів би запропонувати, щоб в наступному, можливо, на початку, Андрій Вікторович, ви визначитеся, щоб особисто за участю міністра юстиції я шановним народним депутатам розказав, що реально відбувається в системі відбування покарань: що у нас продовжуються системно порушуватися права, що у нас продовжуються системні випадки катувань. Ті моніторингові візити, які ми здійснили в цьому році, показують, на жаль, що в нас не міняється система на краще, а гірше всього, що ми не бачимо взагалі реакції з боку Мін'юсту на подібні речі. От якщо присутній перший заступник, який доповідав законодавчу ініціативу, якщо він є, то хай хоч послухає, що по всім актам реагування, коли дійшло до того, Андрій Вікторович і шановні народні депутати, що нами офіційно встановлений факт: людину, яка відбувала покарання, побили так, що він помер, але, замість того щоб навіть йому надавати медичну допомогу, його ховали, щоб ми просто про це не дізналися. Ми дізналися, але людини немає.

І знову ж таки, якщо ви думаєте, що є якась дієва реакція з боку Мін'юсту, немає. Всі керівники на місцях, дисциплінарне провадження не відкривається. У нас непогано реагує ДБР, реагує Офіс Генерального прокурора у відкритті кримінальних проваджень по наших повідомленням, але Мін'юст продовжує захищати своїх, напевно, і система, на мій погляд, стає все гірше і гірше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитро Валерійович.

Колеги, чи є запитання?

ГОРБЕНКО Р.О. Є запитання.

КАСАЙ К.І. У мене теж.

ГОРБЕНКО Р.О. Доброго дня, шановні колеги.

Дмитро Валерійович, так ми почули всі зауваження, яка пропозиція буде щодо Мін'юсту та нашої пенітенціарної служби?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Я дякую, Руслан Олександрович. Моя пропозиція, щоб ви викликали на своє засідання міністра юстиції, у вашій присутності, а також за участю шановних народних депутатів, ми в тому числі проводимо моніторингові візити, в яких приймають участь і народні депутати комітету, і особисто Костянтин Іванович Касай як голова підкомітету протидії тортурам. Я вам надам такі факти, на які я би хотів, щоб Мін'юст не відписки мені присилав, а щоб відповідав на запитання. Пропозиція дуже проста: змінити підходи в роботі, змінити керівників, принаймні відкрити дисциплінарне провадження і показати, що Мін'юст готовий наводити там порядок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костянтин Іванович, у вас же ж там є...

КАСАЙ К.І. Хочу подякувати Дмитру Валерійовичу, дійсно, за плідну співпрацю. І підтримую вашу пропозицію, те, що необхідно нам заслухати це на комітеті. Я, скажемо так, мабуть, відсотків на 90 розумію про що ви будете розповідати, але хочу зазначити слідує. Дійсно, проблема там є і вона може тільки змінюватись тільки після того, коли або я особисто спускаюся на рівень начальника або колонії, або МРУ, образно кажучи, і ставлю вже, як-то кажуть, ребром питання, тоді тільки воно може бути вирішено. В принципі, практика показує, що воно вирішує це. Але ви знаєте, мене всього не вистачить на всю країну і Дмитра Валерійовича помічників, я думаю, теж не вистачить. Тут дійсно потрібно міняти систему, системний підхід.

Так що думаю, що треба підтримати дану пропозицію і прошу вас, колеги, теж долучитись до цієї проблематики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я тоді рухаюсь далі. Чи є питання у когось?

ГОРБЕНКО Р.О. Я вибачаюсь, шановний головуючий. Ще можна доповнити. Дуже приємно від вас чути...

Колеги, дійсно, мій колега і пан омбудсмен точно праві. Але для того, щоб змінити систему, ми повинні напрацьовувати якісь законодавчі ініціативи, мабуть, брати якусь європейську практику. В принципі, для нас уже відкриті перемовини по вступу в Європейський Союз, давайте брати якийсь там досвід наших країн-партнерів і точно міняти цю систему. Пускай покроково, потрошки, але це вже... Значить, вже на п'ятий рік нашої роботи, ми починали наше засідання чотири роки тому з цих питань по пенітенціарній службі, і я бачу, що ми наприкінці, я маю надію, що війна закінчиться нашою перемогою і як можна швидше, наприкінці нашої перемоги ми теж будемо займатися цим питанням. Тому чи ми будемо кожного року це обговорювати, чи щось будемо тоді робити і, в принципі, вже на законодавчому рівні впроваджувати нову систему.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Олександрович, з вашого дозволу, дякую...

КАСАЙ К.І. Колеги, ще дозволите ще одну ремарочку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костянтин Іванович, давайте скоресенько, я вас прошу. Я ж пояснював ситуацію свою...

КАСАЙ К.І. Я швидко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене почнеться політрада, і я... і я не буду знати, що робити. Давайте.

КАСАЙ К.І. Пане Руслане, правильно ви кажете. Але, ви знаєте, за цей весь час, поки ми не відчули, я особисто на собі поки не відчув супротив реально всієї системи, то, повірте мені, я, мабуть, я ніколи в житті і не знав, що... і не займався цими питаннями, а тепер, в принципі, я розумію, що тут необхідний системний підхід. Так що я підтримую і треба цим займатись. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте, голова готовий підтримати всі ваші ініціативи і ми будемо співпрацювати з Дмитром Валерійовичем без якогось там напруження. Тобто я продовжую засідання комітету, бо у Дмитра Валерійовича ще одна доповідь повинна бути, так що ми повинні вчасно встигнути. Дякую вам, Дмитро Валерійович, за важливу інформацію, яку ми сьогодні отримали. Сподіваюсь, що ця інформація буде корисна як для нашого профільного підкомітету з питань функціонування національного превентивного механізму, так і для комітету в цілому, адже забезпечення недопущення катувань та інших жорстоких нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання є важливим елементом всієї державної політики щодо додержання прав і свобод людини і громадянина. Це ж все в протоколі.

У мене є єдине зауваження через строки подання спеціальної доповіді. Дійсно, Закон України про уповноваженого містить загальне формулювання, згідно з яким уповноважений щороку готує відповідну спеціальну доповідь. Однак варто зазначити, що подання її в кінці року, і це, до речі, вже не вперше, Дмитро Валерійович, створює умови, за яких розгляд спеціальної доповіді фактично стає неактуальним, адже доповідь, яку ми сьогодні

розглядаємо, за результатами розгляду якої комітет зобов'язаний зареєструвати відповідну постанову, стосується 22-го року. Тобто складається ситуація, за якої в грудні 23-го року комітет реєструватиме постанову про спеціальну доповідь за 22-й рік. Тож за таких обставин парламент фактично змушений буде в 24-му році розглядати доповідь за 22-й. Не дуже хороша практика. Тому, Дмитро Валерійович, я вас прошу все ж таки подавати на розгляд відповідну спеціальну доповідь не в кінці, а на початку кожного року, аби вона залишалася актуальною. Дякую.

Колеги, ще раз зазначу, що, виходячи з положень статті 18 Закону України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" та статті 232 прим.3 Регламенту Верховної Ради України, за результатами розгляду спеціальної доповіді уповноваженого ми зобов'язані зареєструвати проект постанови. Відповідний проект вам усім був заздалегідь надісланий. Тож, керуючись положеннями статті 232 прим.3 Регламенту Верховної Ради України, статей 18 і 19 прим.1 Закону України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини", пункту 1 частини першої статті 15 та пункту 4 частини першої статті 25 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Перше. Взяти до відома Спеціальну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини "Про стан реалізації національного превентивного механізму в Україні за 22-й рік".

Друге. Рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного десятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання питання про розгляд Спеціальної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини "Про стан реалізації національного превентивного механізму в Україні за 2022 рік".

Третє. Внести на розгляд до Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України про Спеціальну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини "Про стан реалізації національного

превентивного механізму в Україні за 2022 рік" та рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду прийняти її в цілому.

Четверте. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України виступаючим від комітету з цього питання визначити народного депутата України, голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича.

П'яте. Рекомендувати Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини подавати спеціальну доповідь про стан справ щодо недопущення в Україні катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання на розгляд Верховної Ради України до 1 квітня року, наступного за роком, за який подається спеціальна доповідь.

Прошу визначатися.

Задорожний – за.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрій Анатолійович.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Джемилев Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую і голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Козир Сергій В'ячеславович.

КОЗИР С.В. За, підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кузнєцов Олексій Олександрович.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ткаченко Максим Миколайович.

ТКАЧЕНКО М.М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЦИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович,

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Неллі Іллівна Яковлева.

ЯКОВЛЄВА Н.Ю. Дякую.

Тож 11 осіб – за. Рішення прийнято.

Колеги, переходимо до останнього питання порядку денного, питання п'яте: про розгляд листа виконуючого обов'язки Керівника Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 08.12.2023 року.

Колеги, до нашого комітету надійшов лист виконуючого обов'язки Керівника Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо погодження стимулюючих та інших виплат Уповноваженому.

Відповідне звернення до нашого комітету, пов'язане з неможливістю встановлення Уповноваженому стимулюючих виплат самому собі у зв'язку з конфліктом інтересів. У минулому році та на початку цього ми вже розглядали такі листи, зараз ми отримали новий, в якому зазначені всі ті ж самі суми, але лист стосується вже нового періоду – 2024 року.

Для детальної інформації я надаю слово виконуючому обов'язки Керівника Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Вервейку Івану Дмитрович. Прошу, Іван Дмитрович, до слова.

ВЕРВЕЙКО І.Д. Бажаю здоров'я, пане голово! Бажаю здоров'я, шановні народні депутати! Я швидко, розуміючи короткість часу.

Насправді цим листом ми зазначаємо роботу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, дуже ефективно виконуючи свої обов'язки. Він працює у вихідні та святкові дні, є навантаження, яке понадмірне, багато відряджень закордонних, які також несуть витрати, пов'язані з подорожами та відрядженнями.

У зв'язку з цим дуже прошу комітет підтримати питання щодо погодження Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини на 2024 календарний рік в межах економії фонду оплати праці надбавку за інтенсивність праці у розмірі 100 відсотків до посадового окладу, щомісячну премію у розмірі 400 відсотків посадового окладу. Наголошую, що

посадовий оклад складається в межах 15 тисяч гривень щомісяця. Також прошу підтримати одноразову матеріальну допомогу на оздоровлення під час надання щорічної відпустки в розмірі середньомісячної заробітної плати та одноразову матеріальну допомогу на вирішення соціально-побутових питань у розмірі середньомісячної заробітної плати.

Заздалегідь дуже вдячний вам за розуміння та підтримку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Дмитрович.

Шановні колеги, чи є у когось запитання з цього приводу до виступаючого?

КАСАЙ К.І. Пропоную голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте. Ми всі розуміємо, що в умовах воєнного стану на Уповноваженому лежить надзвичайно великий об'єм роботи та відповідальності, який не можуть співставлятися виключно з його посадовим окладом. З врахуванням значного навантаження до ненормованого робочого часу в умовах воєнного стану, враховуючи, що питання діяльності Уповноваженого знаходиться в предметах відання нашого комітету, ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Погодити Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини на 24-й календарний рік у межах економії фонду оплати праці:

Перше. Надбавку за інтенсивність праці в розмірі 100 відсотків посадового окладу.

Друге. Щомісячну премію в розмірі до 400 відсотків посадового окладу.

Третє. Одноразову матеріальну допомогу на оздоровлення під час надання щорічної відпустки в розмірі середньомісячної заробітної плати.

Четверте. Одноразову матеріальну допомогу на вирішення соціально-побутових питань у розмірі середньомісячної заробітної плати.

Прошу визначатися.

Задорожний – за.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую, голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Козир Сергій В'ячеславович.

КОЗИР С.В. Підтримую. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кузнецов Олексій Олександрович.

КУЗНЕЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Максим Миколайович Ткаченко. Зник.

ТКАЧЕНКО М.М. Ткаченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Яковенко Євген...

ТКАЧЕНКО М.М. Ткаченко – за, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зафіксував.

ТКАЧЕНКО М.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євген Геннадійович, ваше слово.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковлєва Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

12 осіб, колеги, – за. Тож рішення прийнято.

І тепер, колеги, чи є в когось, я сподіваюсь нема, інформація, якою б ви хотіли поділитися з народними депутатами членами комітету?

Руслан Олександрович, будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О. Я буквально на пів хвилини. Я попросив би секретаріат підготувати до наступного засідання розгляд законопроекту по Національній комісії з питань захисту персональних даних, це 6177, щоб разом із сьогоднішнім законопроектом, який ми розглянули по питанню першому, ну, ці два проекти повинні розглядатися обидва разом.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Олександрович, рухаємося поступово. Бачите, у нас певні... Ми зайшли в перший законопроект, другий, я сподіваюсь, що ми підготуємо, і все буде добре. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич, будь ласка, до слова.

ЧИЙГОЗ А.З. Дякую.

Я з вами вже, пан голова, розмовляв, і з Лубінцем теж. До мене звернулися деякі громадські об'єднання, які пов'язані своєю діяльністю з полоненими, і просять, дуже просять нашу зустріч. Я переговорив із Лубінцем. Завтра у нас сесія, я до вас підійду, і сплануємо, я дуже прошу, тому що це наш, скажемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, ми все зробимо.

ЧИЙГОЗ А.З. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, якщо ні в кого більше немає інформації, я прошу вибачення за такий темп. Тому питань порядку денного розгляд завершено. Засідання оголошую закритим.

Дякую всім за участь. І вітаю зі святами, хто святкує, то всіх вітаю.